

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Lapvezér: Dr. Rajk Aladár orsz. képvis.

Szerkesztőség: Bende Imre-utca 3 szám.	Társ szerkesztő: Wagner Antal	Felelős szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
---	----------------------------------	--	-----------------------------------	--

A zombori népgyűlés.

Baja, május 16.

Vasárnap Zomborban az egész vármegye hazafias népe találkozik. Ott lesz a vármegye minden országgyűlési képviselője, megjelenik ezen a gyűlésen a vármegye minden városának, minden községének függetlenségi pártszervezete, hogy hatalmas, nagy és imponáló legyen a zombori határozat. Ez ok indította a városunk függetlenségi pártját is arra, hogy vasárnap reggelén nagyobb küldöttséggel képviseltesse magát azon a népgyűlésen, amelyen egy nagy fontosságú kérdésről, hazánk jövő gazdasági fejlődésének megalapozásáról hoznak határozati javaslatot és menesztenek sürgető kérést az országgyűlés képviselőházához.

Miről is lesz hát szó Zomborban, miért tartja hazafias kötelességének minden függetlenségi érzelmű magyar, hogy azon a népgyűlésen hozandó határozathoz hozzá járuljon.

Az önálló, magyar nemzeti bank képezi a vasárnapi gyűlés tárgyát. Örömmel és lelkesedéssel üdvözljük a megye székhelyén összegyülekező függetlenségi pártot, amelynek hozandó határozata irányítóul szolgál az egész országnak, hogy ime elérkezett az ideje annak, amikor fel kell rázni az országot tétlenségéből és meg kell sürgetni a nemzetgyűlés előtt azt, amit hazánkra, nemzetünkre üdvösnek jónak látunk.

Az önálló nemzeti bank létesítéseért, Magyarország gazdasági függetlenségeért, az ország ipari és kereskedelmi fellendítéseért megvívandó nagy harcnak a zombori népgyűlés csak előcsatározása, csak bevezető akkordja legyen.

A létért való küzdelemről van most szó. Lenni, vagy nem lenni!

Ha meg akarunk állani a fejlett kulturájú, gazdag és erős államok között, akkor erős alapokra kell felépítenünk az új Magyarország épületét. A legszilárdabb alapul szolgál a gazdasági függetlenség. Ahhoz pedig, hogy gazdaságilag felszabaduljunk, mindenekelőtt szükséges, hogy pénzügyileg emancipáljuk magunkat idegen hatalmak befolyása alól és ezért kell, hogy létesítsük az önálló, magyar nemzeti jegybankot.

Ezt sürgető a zombori népgyűlés, azért kell az egész országnak talpra állania, ezért kell szerte az országban száz és száz gyűlést kell tartani, egész tömege a kérvényeknek zúduljon a képviselőház elé. Mind egy és ugyanazt sürgesse: Az önálló, nemzeti jegybankot.

Harcba kell ezért szállanunk és győzelemmel kell a harcból visszatérnünk.

(—)

Heti levél.

Baja, 1908. május 16.

Kételkedve nézegetem a kalendáriumot. Vajjon ki téved: én, vagy a kalendárium csináló. A naptár szerint tavaszunk üde, balzsamos levegőnek kellene most lenni. Azt hazudja a kalendárium, hogy rügyfakasztó virágillattól mámoros május hónapnak vagyunk a derekán.

Az időjárás másról regél. Perzselően, égettően, tikkasztóan löveli az azurkék, tiszta égből Napisten gyújtó sugárkévéit. Ember, állat, növény, minden ami a földön van liheg a trópusi hőségtől. Minden átmenet nélkül belejutottunk a kánikula kellős közepébe.

Az egész héten perzselően tűz alá a nap. Ha reggel be is borul, ha napkeltekor reménykedhetünk is, hogy megjön a jótékony, az üdítő, a földet termékenyítő eső, napnyugtakor ismét csalódtunk. Nem volt eső. Ez a májusi hőség, ez a tartós szárazság méltán

hoz rettegésbe minden embert. Mi lesz, ha elmarad a májusi eső, mi történik, ha az ég nem könyörül meg rajtunk és nem nyitja meg a csatornáit?

Azt mondjuk, azon panaszkodunk, hogy most van nagy drágaság, hogy most nehéz a magélhetés. Igaz. De mi lesz őszre, milyen telünk lesz, ha május nem hozza meg a termékenyítő esőjét, ha rossz lesz a termés, ha az anyaföld nem hozza meg a kamatait!

Bizony-bizony nagy baj az, hogy mi itt Magyarországon mindent az anyaföldtől várunk, hogy ennek az országnak a népe ki van téve a természet szeszélyeinek. Ha kevés az eső nem terem meg a buza. Ha kelleténél több az eső, akkor megint nem lesz kenyérünk. Ahol van fejlett ipar, ahol nincsenek az emberek csupán a föld rögéhez kötve, ott is baj a rossz termés, de nem olyan nagy a csapás, mint minálunk Magyarországon.

Ipart, kenyeret adó ipart kell teremtenünk, hogy ne legyünk tisztán agrár állam.

De hát ma még nincsen iparunk és egyelőre megelégednénk egy kis esővel, amely a földet porhanyóvá, termékenynyé teszi.

Most pedig abban a reményben tesszük félre a tollat, hogy mire e sorok a nyomda alól kikerülnek és az olvasó kezébe jutnak, megindul az ég, megindul a zuhogó zápor és bőrig, csontig ázunk.

Vendége volt tegnap városunknak. Olyan vendége, aki, ha körültekintette magát és látni akart, sokat tehet Baja város javára.

Ludvigh Gyula, a Magyar Államvasutak elnök-igazgatója időzött nálunk, hogy az építés alatt levő Dunahid munkálatainak előrehaladását megtekintse.

Az elnök-igazgató ezúttal személyesen győződhetett meg a felől, hogy a bajai pályaudvar már ma sem képes a forgalmat lebonyolítani. Szűk, kicsinyes viszonyoknak felel meg. Ha a baja—báttaszéki vasút, az apatin—bajai, a dunapataj—bajai és esetleg a baja—kiskőrösi vasút elkészül, hát igazán nem tudjuk, hova leszünk ezzel az indóházzal.

Reméljük személyes meggyőződése folytán szószólonk lesz az elnök-igazgató úr és oda fog hatni, hogy az új beruházási törvényben már ott szerepeljen a bajai indóház kibővítése.

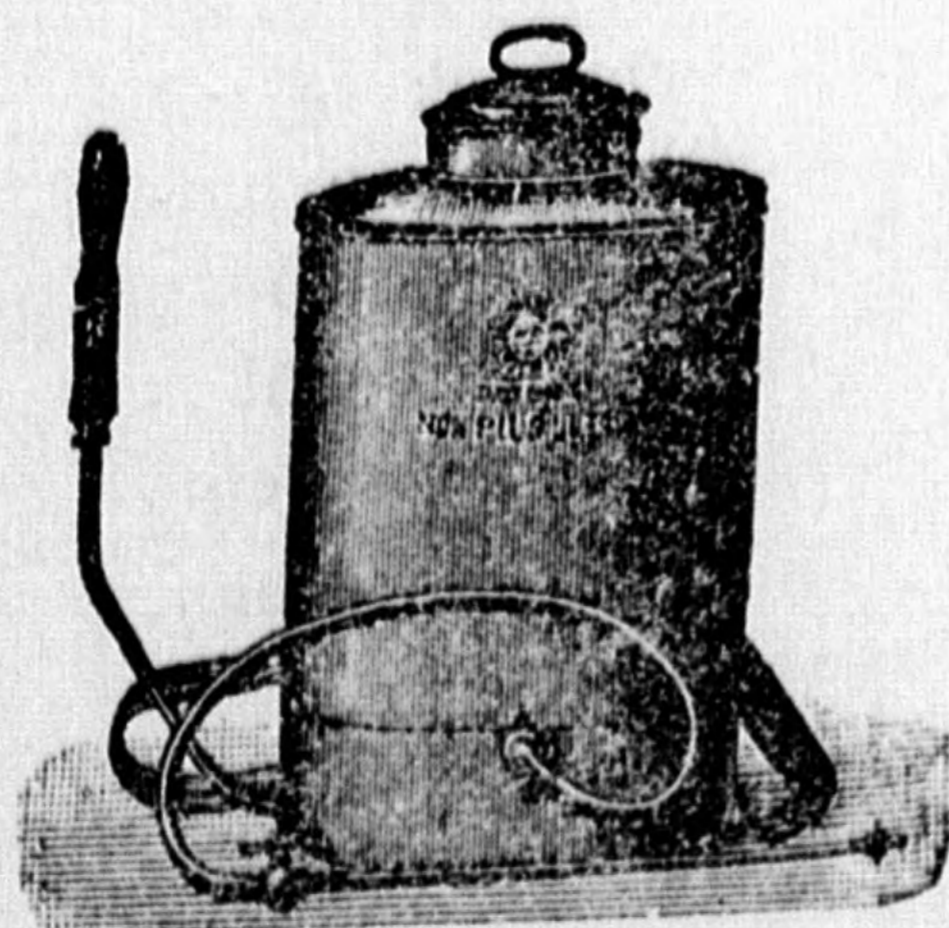
X.

KECSKEMÉTI POR,

kipróbált legjobb permetezési anyag a szőlő-peronoszpóra betegsége ellen.

Legjobb minőségű kékkő.

==== Raffia háncs. ====

Szabadalmazott

PERMETEZŐ

kivehető szélkazánnal, tökéletes berendezéssel. Vermorel-rendszerű jóminőségű permetező.

Mindennemű permetező alkatrészek kaphatók:

DRESCHER GYULA kereskedésében Baján.

SZINHÁZ.

Vig özvegy.

Péntek, május 15.

Léhár diadalmas, melodikus operettjét, a Vig özvegynek reprizét élvezte tegnap este a közönség. Az előadás a javából való és alig maradt a múlt évi Vig özvegy előadások mögött.

Ma csupán az új szereplőkkel foglalkozunk. Glavari Hannát ezúttal elragadó bájossággal játszta Szalontay Ferike. Elegáns Daniló volt B. Szabó József, kinek úgy szép énekét, mint játékbéli készségét lelkesen tapsolta a publikum. Sólyom Márton Rossillon szerepében csillogtatta remek tenórját. Lugosi Jenő az öreg kegyelmest játszta el kedélyesen. A többi szereplő a régi volt. A rendezés ügyes. A karok jól működtek.

Szinházi műsor:

Vasárnap d. u.: Orfeusz.

» este: Lotty ezredesei.

Telefon tudósítások.

Budapest, 1908. május 16.

A képviselőház ülése.

A képviselőház mai ülése elé nagy érdeklődéssel tekintett a politikai világ. Nevezetesen mára várták gróf Andrássy Gyula belügyminiszter felszólalását és azt remélték, hogy nyilatkozni fog a belügyminiszter az általános választói jogról. A várakozók azonban csalódtak, mert Andrássy csupán futólag érintette azt a nagyfontosságú kérdést és ma is csak azt mondotta, hogy biztos dátumot nem határozhat meg.

A ülésről különben a következő tudósításunk számol be:

Délelőtt 10 órakor nyitotta meg a képviselőház ülését Juszt Gyula elnök.

Bozóky Árpád kritizálja a községi közigazgatás mai rendjét, erős bírálatban részesíti a községek jegyzőit, amiért egyizben rendre is utasítja az elnök. Bozóky beszédében továbbá kifogásolja, hogy a községek ügyeit jogi képzettség nélkül való jegyzők intézik. Határozati javaslatot nyújt be aziránt, hogy a járási főszolgabíráinak hatásköre szűkítettessék és hogy a megyebizottsági tagság demokratizáltassék. A belügyi költségvetést nem fogadja el.

Buza Barna Mezőfi Vilmossal polemizál. Sürgeti, hogy a városok vállalkait és javadalmi jogait házi kezelésbe vegyék. Elismeréssel szól a községi jegyzők működéséről. A javaslatot elfogadja.

Pető Sándor szól a lakás és húszszóráról. Nem fogadja el a javaslatot.

Andrássy Gyula belügyminiszter általános figyelem középette áll szólásra. Sorban reflektál az eddig elhangzott felszólalásokra és válaszol Mezőfi Vilmos panaszaira. Rámutat a szakszervezetek ellen beérkezett panaszokra. Több fontos javaslat benyújtását jelzi. Így többek

között egy 6000 munkás lakást építeni célzó javaslatról van szó.

A fővárosi és városi törvényeket az általános választói jog javaslattal együtt nyújtja be. Az általános választói jog javaslat benyújtásának határidejét még nem tudja pontosan meghatározni.

Bánffy Szegeden.

Báró Bánffy Dezső Szeged város képviselője holnap vasárnap Szegedre utazik, hogy ott beszámolót tartson. Szegeden, különösen az ő pártjabeliek nagy érdeklődéssel néznek Bánffy beszámolója elé.

Éhinség.

Londonból jelentik, hogy Ligandában nagy éhinség uralkodik a rossz termés folytán és több ezerre tehető az éhség folytán elhaltak száma.

NAPIHIREK.

Felülfizetés. A bajai áll. tanítóképző-intézet legutóbb megtartott hangversenyével kapcsolatosan közöltük lapunk tegnapi számában a felülfizetők névsorát, a névsorból azonban — tévesen — kimaradt Szélig Ferenc úr neve 2 korona felülfizetéssel. A tévedést ezennel helyreigazítjuk.

Kegyeletlenség a garai sírok körül. Garai levelezőnk írja: Ez év folyamán kora tavaszkor faiskolánk csemeféi egy új területre lettek átültetve, miután a volt faiskolát, mely a község közepén diszelgett, házhelynek hasították ki. A terület 11 házhelyet adott és körülbelül 16000 koronát jövedelmezett a róm. kath. egyháznak — lévén a terület temető . . . Nem erről akarunk szólni, hanem arról, hogy nagy részben az építkezések alkalmával a felszínre hozott esontmaradványokkal, koponya stb a kegyeletet sértik. Csak egyet a sok közül. 62 év előtt temették el a jó öreg Simonyi plébánosunkat. Kriptába tették és most ráakadtak hamvaira. Koponyájával gurigát játszottak a tudatlan gyerekek és végül darabokra szétverték. Nem rovom fel szegénykéknak, mert nem tudták, hogy mit cselekszenek, hanem igenis a községnek kellett volna eleve intézkednie arra nézve, hogy a kiásott hullamaradványok kegyeletben megőriztessenek és annak idején néhány koporsóba helyezve az új temetőben díszsír helyet kijelölve, a további enyészetnek adassanak át. Hisz a mai generáció létüket jó Istenünkön kívül nekünk köszönheti. Cselekedjünk tehát kegyeletesen.

Támadás az alsókaboli bíró ellen. Alsókaboli községben a napokban este 10 óra felé Spirta Demeter községi bíró ablakába — mint levelezőnk írja — ismeretlen tettes forgópisztolylyal belőtt; azonban emberben nem tett kárt. Maga a károsult véleménye az, hogy eme — Alsó- és Felsőkabolon nem ujság-számban menő — gaztettet a rétosztók egyike követte, miután még Curia ítéletébe sem hajlandók belenyugodni. E tekintetben különben oly aknamunka folyik, hogy annak végül is a karhatalom lesz majd kénytelen véget vetni.

A Tisza halottja. Néhány nappal ezelőtt a Tiszából Magyarokanizsa mellett egy feloszlásnak indult női holttestet fogtak ki a halászok. A nyomozás megállapította, hogy a holttest azonos Hajós Etel szegedi leány-

nyal. A fiatal leány még a m. év november hó 22-én tűnt el a szülői házból. A kétségbeesett apa, Hajós János szatócs, kerestette a leányt mindenütt, de nem tudott felőle senki felvilágosítást adni. Távozása előtt sokszor emlegette a leány, hogy nagyon szeretne meghalni. Barátnői közül is ketten öngyilkosok lettek, ami igen mély benyomást gyakorolt gyenge idegzetére. Akkoriban azt mondta anyjának, hogy szívesen öngyilkos lenne, ha tudná, hogy oly sok nép jönne el a temetésére, mint a barátnői végtisztességére. A halál gondolata kinozta azután mindig, míg csak egy napon eltűnt hazulról. Kiment a Tisza partjára és beleugrott a hullámokba. A múlt héten megtalálták a holttestét a Tiszában, ahol egész télen pihent a boldagtan leány.

A tüdővész ismertetése az iskolákban. A tüdővész elleni védekezésre fontos határozatot hozott Mosonmegye törvényhatósága. Felirattal akar fordulni a belügyminiszterhez aziránt, hogy az iskolaorvosok már az elemi iskolákban megismertessék a gyermekekkel a tuberkulózis veszedelmeit, miáltal a fiatalság már eleve ügyelne arra, hogy a tüdőbetegségre hajlandó szervezet edzve legyen a kör ellen és ezáltal a betegség elleni védekezésre a köznép már a családi körben is figyelmeztetve lenne. A törvényhatóság átirata, mellyel a felirat pártolását kéri, megérkezett Bajára is.

Tót munkások behozatala. Ha valamivel még bizonyítani kellene a magyarság terén vezető vármegyék elnéptelenedését, csak a munkáskérdést kell tanulmányozni és kiderül, hogy a legmagyarabb vármegyékben legnagyobb a munkáshiány. Az Amerikából való visszavándorlás, mely most már egészen jelentéktelen, éppenséggel nem javította a helyzetet. A kaposvári mezőgazdasági részvénytársaság se kap Somogy vármegyében kellő számú munkásokat és hogy cukorrépa-földjein elvégeztethesse a szükséges munkálatokat, Nyitramegyéből volt kénytelen 500 munkást hozatni, akiket külön vonat szállított a kaposvári állomásra.

Folyami angolna a Tiszában. Szerbkeresztur alatt a Tiszában ritka halat fogott egy műkedvelő halász. Merítő hálójával próbált szerencsét a gátok körül s nagy volt meglepetése, amikor egyszer csak egy 83 centiméter hosszú, gyermekkar vastagságú halat emelt ki a vízből. Eleinte azt hitte, hogy óriáskigó és csak félve közeledett a háló felé. Óvatosan körülnyalabolta egy ronggyal és lelkesedve szaladt Toponárszky jegyzőhöz, a kinek megmutatta a különös jószágot. Összejöttek a falu legvénebb halásza, de senki sem emlékezett arra, hogy valaha látott volna ilyen halat. Végre is a jegyző föltette az okulárát, kinyitotta a nagy tudományos könyvet, Pallas lexikonját és megállapította, hogy a hal folyami angolna, amely a legritkább esetekben található Magyarországon vizeiben. A halászok kételkedve vették ezt tudomásul, mert hogy ők nem láttak még olyan halat, amelyiknek nyelve is van, Toponárszky a szegedi állami gimnázium szertárának adományozta a ritka halpéldányt.

Szivbajosok a buziásfürdői »Phönix« gyógyvizet a legjobb credménynyel használják. A buziásfürdői gyógyforrások dus szénsavtartalma a szív működésre kiválóan jó hatással van, a mennyiben a vérkeringést szabályozza, előmozdítja és fokozza. — A buziásfürdői »Phönix« gyógyvizet kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és minden jobb fűszerüzletben.

A Nemzeti Szálloda terrasza megnyitott. Naponta DANKÓ Lajos zene-kara játszik. Fagyalt és jegeskávét bármikor kapható.

Zongorák és pianinók, csak elsőrangú gyártmányok, kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók **Wagner** Antalnál Baján.

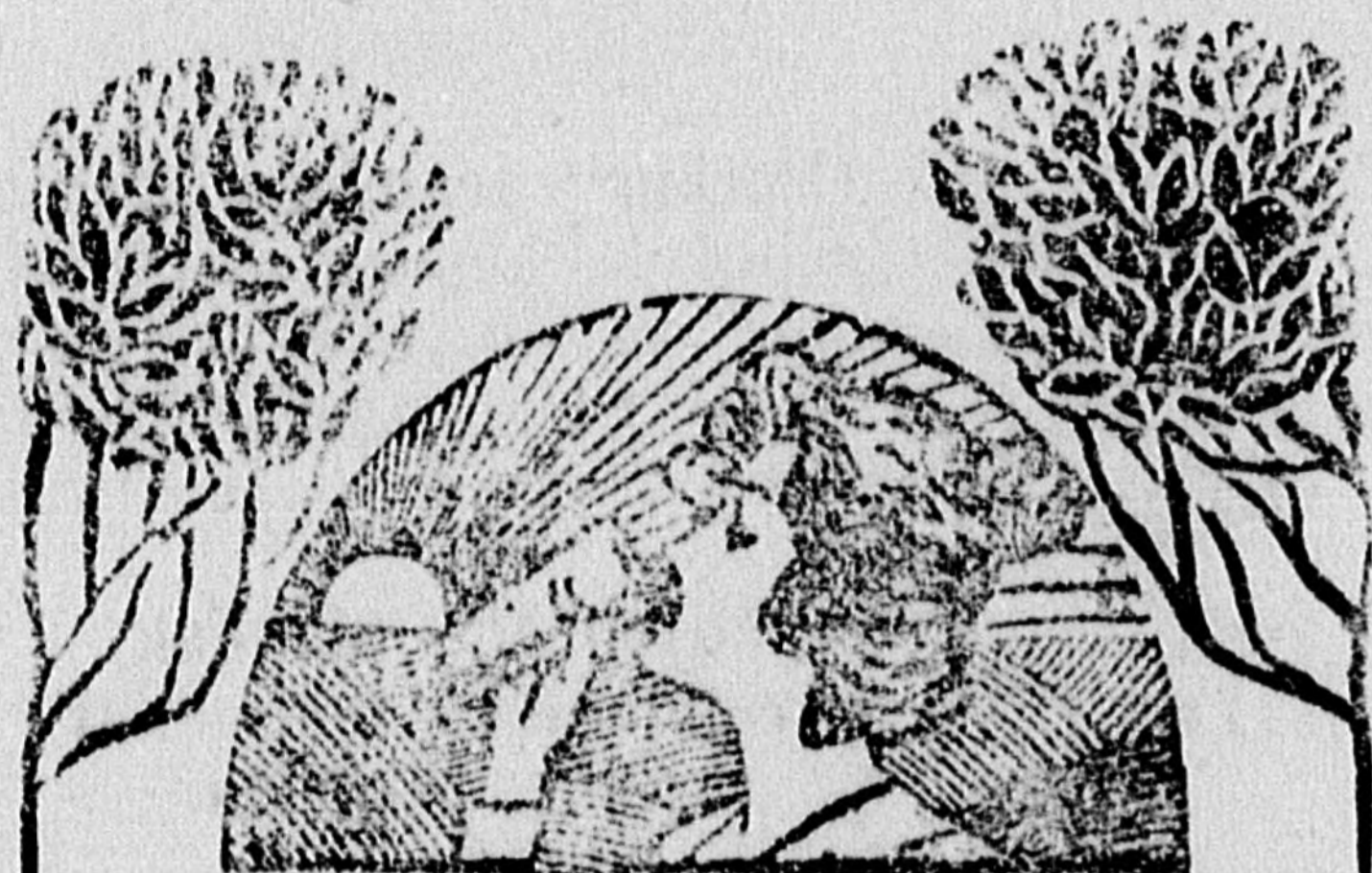
Segédszerkesztő: **FODOR KÁROLY.** Kiadóhivatal: **WAGNER ANTAL.**
könyvkereskedésében.
Szerkesztőség telefon száma: 101.
Kiadóhivatal telefon száma: 36.

Szerkesztői üzenet.

Választópolgár leánya. Közöltük már, hogy mindaddig, míg a kérdés megvalósításának előfeltételei nincsenek meg, nem lehet a nyilvánosság elé lépni. Egy ilyen természetű propagandának nem szabad fiaskóval végződnie. Legyen nyugodt, mi nem hagyjuk az ügyet elaludni.

NYILT-TÉR

Ezen rovatokban közölték a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

ÉTVÁGYTALANSÁG,
emésztési zavarok, a Rohitsi »Templom-forrás« rendszeres ivása által a legegyszerűbben szüntethető meg. Régibb és krónikus bajoknál a »Styria-forrás« (erősebb) előnyben részesítendő.

Nagybani raktár Magyarország részére:
Hoffmann József, Budapest
V. Bátor-utca 8.

Kovács-gépész

ki saját szerszámmal rendelkezik, állást keres **helyben, vagy vidéken.**
Cím: **Vargha Mihály** Baja. Szt.-János.
Molnár-utca 13. szám.

2 gyermekocsi, 1 fürdőkád hályhával, új varrógép Opel-féle, csibeketrec, 3 as fiókú szekrény, 1 takaréktűzhely stb. elköltözés miatt **eladó.** Attila utca 6.

Üzlet-áthelyezés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy

Bádigos és jégsekrény gyártó üzletemet

május hó 18-án, a jelenlegi helyiségből (Fötér Stern Vilmos-féle ház)

Mátyás király-tér 6-ik szám alá (Trafikant-féle új ház) helyezem.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri továbbra is

kitünő tisztelettel

Goldner N. Ede
bádigos és jégsekrénygyártó.

Nyárihelyiség megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, miszerint a **„Bárány Szálloda“**

Kerthelyiségét

szerdán, folyó hó 20-án megnyitom.

Kerthelyiségemet teljesen újonnan át alakítottam, tetemesen kibővítettem és újonnan berendeztem, úgy, hogy igen tisztelt vendégeim hűvös, kellemes nyárihelyiségemben **jó ételek és italok** mellett a legmesszebbmenő kényelmet találják.

A helyiség ünnepi megnyitásán jó cigányzenekar szórakoztatja a t. közönséget. Szives pártfogást kérve vagyok mély tisztelettel

Horváth János,
a »Bárány Szálloda« bérloje.

Halpaprikás!

ZONGORA, használt, kitünő karban igen olcsón eladó.
Hol? Megmondják a kiadóhivatalban.

A petői dűlőben 3333 ööl területű

szőlőmet

folyó hó 17-én vasárnap délután 3 órakor a helyszínén, önkéntes árverés mellett a legtöbbet ígérőnek eladom.

Sziklai Zsigmond.

Az Erzsébetkirályné-utca 76. sz. alatt lévő kitünő forgalomnak örvendő

SÜTŐDE

más vállalkozás miatt augusztus 1-ére átadó. Bővebb értesítést **Virág János,** a tulajdonos nyújt.

A budapesti-út 109. számú két utcára szóló üzlet-ház **eladó.**

Kitünő forgalomnak örvendő

szóda üzletemet

esetleg a

házamat

is más vállalkozás miatt **azonnal eladom.**

Forgalom naponként 800 üveg. **Az idei szezonra** az üzlet javítására kellő, vagyis szükséges 1670 üveget már meghozattam.

Gyár am természetes szén-savval készített szikvize, vagy 9 évvel ezelőtt a budapesti országos vegyészeti hivatal által megvizsgáltatott és az összes gyártmányok között az enyém találtatott legjobbnak.

Gyártmányom mindenféle más szikvizgyártmányt felülmúl.

Madár Zsigmond

Rókus-utca 16. sz.

BAJA.

